

" İnsaniyete başlıca borcumuz:
Bıkmaksızın,
üşenmeksizin okutmaktır. "

*Semsettin Sami'nin "Emsal" isimli eserindeki binlerce söz
arasından özenle seçilerek hazırlandı.*

Serinin
İlk Kitabı
Çıktı!

Çamlıca Kitap mağazaları ve
camlicakitap.com'da!

İNSAN VE
HAYAT
KİTAPLIĞI

Kıssadan Hisseler Barındıran Hikâye Demetleri

SADE VE AKICI ÜSLUBUyla HER ASIRDA OKUNAN DOĞU
KLASİKLERİ, YENİLENEN KONSEPTİYLE YENİDEN
OKURLARIYLA BULUŞUYOR.

Çamlıca Kitap mağazaları ve
www.camlicakitap.com'da!

 HASBAHÇE

YEDİKITA

AYLIK TARİH VE KÜLTÜR DERGİSİ
OCAK 2024 - SAYI 185

YAYINCI
ÇAMLIÇA BASIM YAYIN VE TİC. A.Ş.

Adına İmtiyaz Sahibi AHMET TEMİZ
Yayın Yönetmeni (Sorumlu) KEMAL ERKAN
Yayın Editörü VEYSEL SEKMEN
Editörler R. KEMAL SUBAŞI
EMRE BOYACI
Dijital İçerik Editörü TUNAHAN KANICI
Yayın Danışmanları DR. SELMAN SOYDEMİR
İBRAHİM COŞKUN
Tasarım SÜLEYMAN KÖKLÜ
Kurumsal İletişim İSMAIL GÜR - MURAT SAFRAN
Web AURORA BİLİŞİM

KÜTÜPHANE VE ARŞİV

Çamlıca Araştırma Kütüphanesi
www.camlicalibrary.org

YÖNETİM YERİ

Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.
Bağlar Mah. Mimar Sinan Cad. No 54
Güneşli - Bağcılar / İSTANBUL
Sertifika No 46592

REKLAM

HÜSEYİN GÜNEY
huseyin.guney@camlicabasim.com

BASKI

Çamlıca Basım Yayın

YAYIN SÜRESİ-TÜRÜ

Aylık-Yerel Süreli
ISSN 1308-5379

AVRUPA (ALMANYA)

ENDER GMBH, Melatener Weg 18 - 50825 KÖLN
Tel. +49 221 690 58 90
www.camlicakitap.de / abone@camlicakitap.de

AVRUPA (HOLLANDA)

Çamlıca Kitap B.V. Bemmelseweg 67 6662 PE Elst-GLD
Holland / info@camlicakitap.nl / www.camlicakitap.nl

YEDİKITA Dergisi'nin bütün yayın hakkı, Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.'ye aittir. Dergide çıkan yazılar kaynak gösterilerek iktibas edilebilir. Yayınlanan reklamların her türlü mesuliyeti, sahiplerine aittir.

İRTİBAT VE ABONE

0850 811 9 811
abonemerkezi@camlicabasim.com
Yazı İşleri (0212) 657 88 00 - 7103
WhatsApp Hattı 0530 285 38 04

ÇAMLIÇA BASIM YAYIN VE TİC. A.Ş.

Ziraat Bank IBAN TR81 0001 0021 0550 7231 7750 02
Akbank IBAN TR60 0004 6011 9388 8000 0135 18

yedikita.com.tr editor@yedikita.com.tr

f i t y / yedikitadergisi

Yeni bir okuma deneyimi için
dijital sayılarımız
Çamlıca Kitap uygulamasında

Yedikitadan...

B

ir mütefekkir, “Yaşlanarak değil, yaşayarak tecrübe kazanılır. Zaman, insanları değil armutları olgunlaştırır. İnsanlar bilgiyle, tecrübeyle, tefekkürle olgunlaşır.” der. Elbette olgunlaşmak için zamana da ihtiyaç var ama dolu dolu geçmesi şart bu vaktin.

Ecdadımız, bugün çoğumuzun bilmediği bir dile hâkimdi: Göklerin dili. Evet, okumasını bilenler için kâinatta envai çeşit bilgi mevcut. Bizim, atamızdan dedemizden öğrenebildiklerimiz ise “Samanyolu Galaksisi’nin soluk mavi noktası” olarak tanımlanan Dünya’mızla sınırlı.

Dedelerimiz, âdeta havayı koklayıp dünyalık işlerine hep bu bilgiler ışığında intizam verdiler. Güneş ve Ay’ın hareketleri, ibadet vakitlerinin tayini için temel unsur olduğu gibi, her türlü mahsulün ekilip biçilmesi, hasadı, depolanması, ağaçların budanması, hayvanların yavrulması hatta balta sapı olacak ağacın kesimi gibi günlük işlerde kılavuz vazifesi gördü.

“Ne varsa eskilerde var, eski toprak onlar!” diye andıklarımız, bugünün teknolojik imkânlarına sahip değillerdi ancak binlerce yıldır aktarılan tecrübeleri ve irfanı muhafaza edebilmişlerdi. Peki her şeyini teknolojiye emanet(!) eden bizler, uhdemizdeki emanetler olan ruhumuzu, bedenimizi, dinimizi, evlad ü iyalimizi, işimizi, tabiatı, hayvanları ne kadar koruyup kollayabiliyor, ne derece riayet edebiliyoruz acaba?

Kasım ve Hızır’ıyla, pastırma yazıyla, karakışıyla, erbain ve hamsiniyle, cemreler ve çeşit çeşit fırtınalarıyla bir yılın halk takvimi, bu ayki dosyamızda sizleri bekliyor.

İstifadeler diler, üç aylarınızı ve Regaib Kandili’nizi tebrik ederiz.

içinde

OCAK 2024
sayı

185

22-43

KORK APRİLİN BEŞİNDEN, ÖKÜZÜ AYIRIR EŞİNDEN!

**ASIRLIK TECRÜBE HALK TAKVİMLERİ
ANAM BABAM HESABI TAKVİMLER**

ARİF TUNÇ-DR. ÖMER KIRMIZI

ekiler

6
AYIN GÜNÜ
MEHMED ŞEVKİ

8
YAZIHANE
İZAHİ OLMAYANIN
MİZAHİ OLURMUŞ!

10
MASALLARIN TEMELİ
HAYVAN HİKÂYELERİ
AHMET SARBAY

16
OSMANLI'NIN MÜMTAZ
ŞEYHÜLİSLÂM AİLELERİ
KAYIHAN ÇAĞLAR

44
ÂNIN HİKÂYESİ
VURULMADAN ÇEK!
TUNA SER

46
ABBASÎ-TÜRK
YAKINLIĞININ ZİRVE
ŞEHİRİ: SÂMERRÂ
DOÇ. DR. BAYRAM ARİF KÖSE

52
KÂĞIDI TASARRUFLU
KULLANALIM
YASİN ODABAŞI

56
TARİH AMBARI
MUSTAFA DEDELER

58
ORTA DOĞU'NUN
EN BÜYÜK
MÜSLÜMAN TÜCCARLARI
KÂRİMİLER
YUSUF YILMAZ

64
OSMANLI KURULUŞ
DEVİRİ ÂLİM VE
MUTASAVVIFI
CEMALEDDİN AKSARAYÎ
ARİF HATTATOĞLU

71
BERCESTE

72
VALİDE HATİCE SULTAN
SIBYAN MEKTEBİ'NİN
HAZİN HİKÂYESİ
DR. AHMET HAMDİ BÜLBÜL

76
TESTGÂH
EN UZUN İSİMLER
AHMET SARBAY

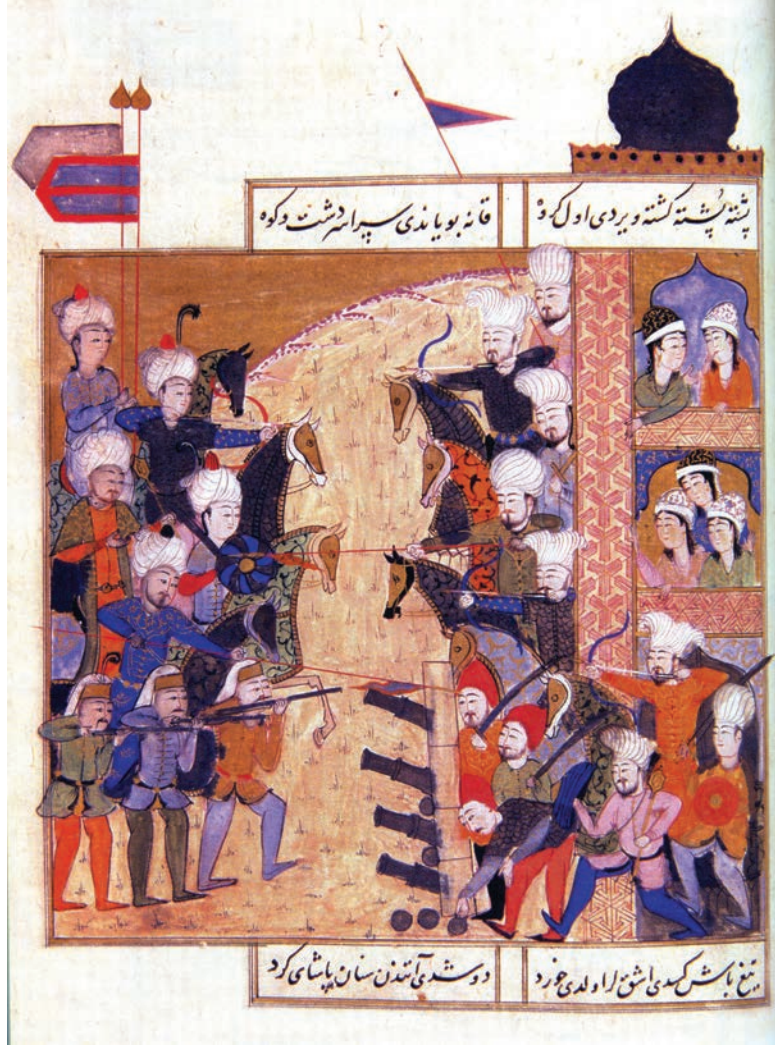
78
BULMACA
SELMAN ASLAN

ayın günü

ayın günü

22 Ocak

1517

5 HAZİRAN 1516

Yavuz Sultan Selim Han, kumandan Bıyıklı Mehmed Paşa'ya yardım etmek için, ordusuyla İstanbul'dan ayrıldı.

24 AĞUSTOS

Selim Han emrindeki Osmanlı ordusu ile Kansu Gavri komutasındaki Memlûk ordusu, Halep'in kuzeyinde karşı karşıya geldi. Tarihe, Mercidâbık Muharebesi olarak geçen savaş, Osmanlı'nın kesin zaferiyle neticelendi.

21 ARALIK

Memlûk kumandanı Canberdi Gazâli ile Veziriazam Hadım Sinan Paşa, Gazze yakınlarındaki Hanyûnus mevkiinde, karşı karşıya geldi. Burada yapılan çatışmada Gazâli yenilgiye uğrayıp Kahire'ye döndü. Artık Kahire yolu, Osmanlı'ya açılmıştı.

2 OCAK 1517

Gazze'ye gelen Yavuz Sultan Selim Han, Katya Çölü'nden geçilirken Kahire'ye kadar olan güzergâhtaki konaklama yerlerini önden tespit ettirerek kılavuzlar gönderdi. Sinan Paşa, 6000 askerle önceden hareket etti.

Yavuz Sultan Selim Han, Ridaniye'de Memlûkleri Mağlup Etti 22 Ocak 1517

20-21 OCAK

Osmanlı ordusu, Kahire yakınlarına geldi. Memlûk hükümdarı Tomanbay, 20 bin askerle Kahire yakınlarındaki Âdiliye mevkiine gelerek siperler kazdırmış ve burayı topraklarla tahkim ederek kuvvetli bir savunma hattı kurmuştu.

22 OCAK

Tomanbay'ın savunma hattını öğrenen Yavuz Sultan Selim Han, Memlûkleri gafil avlamak istiyordu. Bu sebeple manevra kabiliyeti yüksek Osmanlı topçu ve piyadelerini, El-Mukattam Dağı'nın etrafından doluşturarak Memlûk ordusuna güneyden saldırdı. Hantal ve ağır topraklarla donatılmış Memlûk ordusu, Ridaniye'de dağılmıştı. Ne var ki savaşta iki taraf da ağır kayıplar verdi. Veziriazam Sinan Paşa da kayıplar arasındaydı.

Dağılan Memlûklerin peşinden Kahire'ye giren Osmanlı ordusu, üç gün boyunca sokak sokak çatışarak şehri ele geçirdi. Tomanbay kaçmış ve bir süre daha Mısır'da direnmeye devam etmişti. Ancak kısa süre sonra yakalanarak idam edildi. Ridaniye Muharebesi'nden sonra Mısır'da yeni bir devir başlamıştı. Memlûk Sultanlığı tarihe karışmış, Osmanlı Devleti Mısır'a hâkim olmuş ve halifelik, Osmanlılara geçmişti. Mısır'daki Mukaddes Emanetler, İstanbul'a getirilmişti. Osmanlı Devleti, Doğu Akdeniz'in ve Baharat Yolu'nun tek hâkimi durumuna yükselmiş; Kızıldeniz ve Hint Okyanusu'na açılmıştı.

OCAK'TA BAŞKA NE OLDU?

YTL'den TL'ye geçildi. (1 Ocak 2009)

Teşrinievvel, Teşrinisani, Kânunuevvel ve Kânunusani aylarının isimleri; Ekim, Kasım, Aralık ve Ocak olarak değiştirildi. (10 Ocak 1945)

Karlofça Antlaşması imzalandı (26 Ocak 1699)

Osmanlı'da ilk matbu kitap olan Vankulu Lugatı basıldı. (31 Ocak 1729)

“ yazıhane ”

İZAHİ OLMAYANIN MİZAHİ OLURMUŞ!

Şehbal, 1 Ağustos 1325 (Miladî 14 Ağustos 1909)

RESİM 1

Âfâk-ı siyasiyedeki tehlikeleri vakt ü zamanında görebilmek için Bâbîâlî'nin irtifâı kâfi olmadığı, Heyet-i Vükelâca anlaşılaraq...

(Siyasî ufuklardaki tehlikeleri vaktinde ve zamanında görebilmek için, hükümet merkezi olan Bâbîâlî'nin yüksekliğinin kâfi olmadığı, Vekiller Heyeti tarafından anlaşılaraq...)

Osmanlı Devleti'nin tarih sahnesinden çekilmesi senesi resmîyette 1922 olsa da esasında devlet, Sultan İkinci Abdülhamid Han'ın tahttan indirilmesiyle ömrünü tamamlamıştı desek hata etmiş olmayız. Bu tarih de 1909 oluyor.

Bu yılda tertip edilen 31 Mart Ayaklanması bahanesiyle Sultan Abdülhamid Han tahtından indirilmiş, sultanın bir sene evvel ilân ettiği meşrutiyet, “hürriyet adı altında meclisli bir mutlakiyet” hâlini almıştı.

26 Nisan 1909'da toplanan “Meclis-i Umumî-i Millî/Genel Millî Meclis”, sultanın hal' kararını almıştı. Kısa süre sonra patlak verecek Balkan Harpleri ve Cihan Harbi'ne giden yolların taşları döşeniyordu bir bir.

Devrin resimli mecmualarından Şehbal, 1 Ağustos 1325 (Miladî 14 Ağustos 1909) tarihli nüshasında, meclisin ve milletvekillerinin yaklaşan tehlikeler karşısındaki durumunu, mizah yoluyla şöyle anlatmış...

۱ — آفاق سیاسیه‌دهکی تهلیکله‌ری وقت و زمانده کوره بیلدک ایچون باب عالی‌نک ارتقاعی کافی اولمادیغی هیئت وکلایه آکلاشیلاراق ...

RESİM 2

Meclis-i Vükelâ'nın ba'demâ Galata Kulesi'nde in'ikad etmesine karar verildi. Orada dürbünlerle âfâkı tetkik ederek bazı muhâtaraları keşfedebileceklerine kâil idiler. Fakat ya za'f-ı basardan yahut dürbünlerin kuvvetsizliğinden hiçbir şey göremediler. Ve Galata Kulesi'nin irtifai da kâfi olmadığına hükmettiler.

(Meclisin bundan sonra Galata Kulesi'nde toplanmasına karar verildi. Orada dürbünlerle ufku gözetleyerek bazı tehlikeleri görebileceklerini düşündüler. Fakat ya gözlerinin zayıflığından yahut dürbünlerin yetersizliğinden hiçbir şey göremediler. Ve Galata Kulesi'nin yüksekliğinin kâfi olmadığına hükmettiler.)

۳ — استانبولده دها یوکسک بنا یوقدی ، ایفل قولهسنک بالمبایعه درسعاده جلبیله غلطه قولهسنک اوزرینه پرچینلدریلیمهسی حقتدهی تکلیف بر رایه قارشى آران متبایقه دن همکب اکثریتله زد ایذیلدی . نهایت مجلس وکلانک بر بالونده طویلناماسی قرارکیر اولدی .

RESİM 3

Lâkin bir türlü talih yaver olmuyordu. Balondan herhangi tarafa dürbün tevcih edilse bir zulmet görülüyordu. Tehlikeye dair hiçbir emâre yoktu. Heyet-i Vükelâ bu meşguliyette iken tabakât-ı semâdan bir bora zuhur etti.... Balon hâlâ gidiyor...

(Ancak talihleri bir türlü yaver olmadı. Balondan, dürbünle ne tarafa baksalar bir karanlık görünüyordu. Tehlikeye dair bir işaret ve iz yoktu. Vekiller Heyeti bu işle uğraşırken, semanın derinliklerinden bir bora ve şiddetli fırtına zuhur etti. Balon hâlâ gidiyor...)

۴ — مجلس وکلانک بعدما غلطه قولهسنده انعقاد ایتمهسه قرار ویریلدی . اوراده دوربینلرله آفاق تدقیق ایدرک بعض عیاطره لری کشف ایده بیله بیکارینه قائل ایذیلر . فقط یا ضعف بصردن ، یا خود دوربینلرک قوتسزلکنندن هیچ بر شی کورمه دیرلر . و غلطه قولهسنک ارتقاعی ده کافی اولمادیغه حکم ایذیلر .

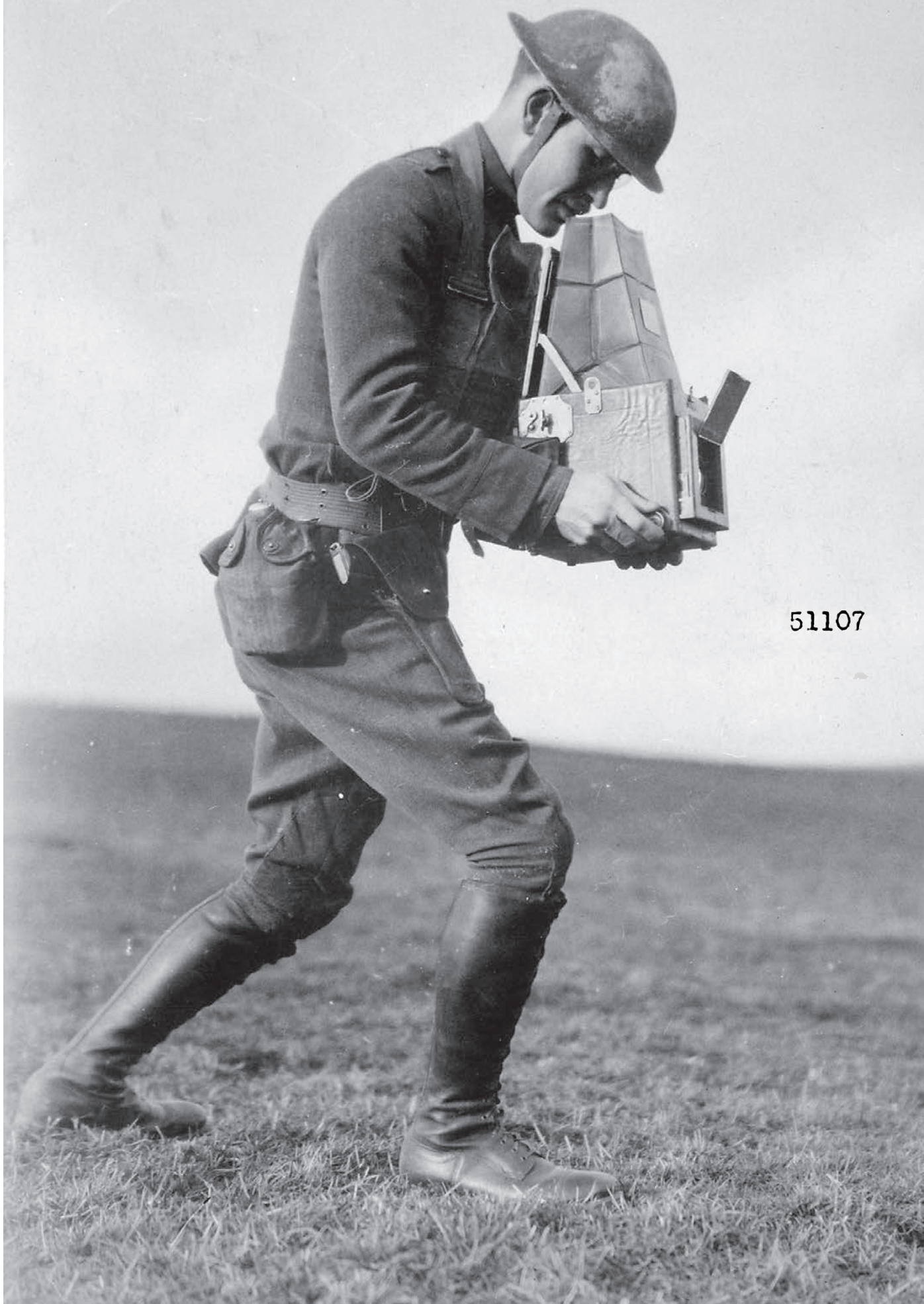
İstanbul'da daha yüksek bina yoktu. Eyfel Kulesi'nin bi'l-mübâyaa Dersaadet'e celbiyle Galata Kulesi'nin üzerine perçinlenmesi hakkındaki teklif, bir re'ye karşı ârâ-yı mütebâkiyeden mürekkebe ekseriyetle reddedildi. Nihayet Meclis-i Vükelâ'nın bir balonda toplanması karar-gır oldu.

(İstanbul'da daha yüksek bina olmadığı için Eyfel Kulesi'nin satın alınarak İstanbul'a getirilmesi ve Galata Kulesi'nin üzerine perçinlenmesi teklif edildi. Fakat teklif, bir oya karşı oy çokluğuyla reddedildi. Nihayet, meclisin bir balonda toplanmasına karar verildi.)

۵ — لکن بر درلو طالع یاور اولمایوردی : بالوندن هر هانکی طرفه دوربین توجیه ایذیلسه بر ظلمت کورولویوردی ! تهلکهیه دائر هیچ بر اماره یوقدی . هیئت وکلایو مشغولینده اینک طبقات سیهاده بر بورا ظهور ایتمدی . . . . بالون حالا کیدیور . . . .

51107

VURULMADAN ÇEK!

2nd Lieut. P. W. Cloud, still operator, Photo. Unit, 89th
Division. - Near Kyllburg, Germany, January 16, 1919.

O, bu karede hem fotoğraflayan hem de fotoğraflanan. Teğmen Paul W. Cloud, ABD'nin 89. Piyade Tümeni'nin fotoğrafçısı. Birinci Dünya Savaşı'nın ardından Amerika Birleşik Devletleri, 1918-1923 tarihlerinde Almanya'yı işgal etti. Teğmen, muhtemelen Almanya'daki Amerikan kuvvetlerinin propagandası amacıyla oradaydı. 16 Ocak 1919 tarihinde Almanya'nın Kyllburg yakınlarında elinde kamerayla ne fotoğrafı çekiyordu acaba? Belki bunu bilemiyoruz ama savaş fotoğrafçılarının öncelikli gayesi şu olsa gerek: "Vurulmadan çekebilmek!"

Tarih Okumanın Faydaları

El-Kâmil ve *Üsdü'l-Gâbe* adlı eserleriyle tanınan tarihçi, edip ve muhaddis İbnü'l-Esîr (v.1233), *El-Kâmil fi't-Târîh* isimli eserinde tarihle meşgul olmanın faydalarını şöyle sıralar:

- Apaçık bir gerçektir ki insan, ölmeyi hiç sevmez ve yaşayanlar halkasında bulunmayı tercih eder. Tarih kitaplarını okuyan bir kimse, geçmiş çağların insanlarıyla aynı asırda bulunmuş gibi olur.
- Hükümdarlar, idareciler, tarih kitaplarının muhtevalarına vâkıf oldukları zaman, zalimlerin, gaddarların gidişat ve hareketlerini öğrenirler. Böylece onların bu davranışlarını çirkin görerek bu şekilde hareket etmekten vazgeçerler. Diğer taraftan, âdil idarecilerin güzel hareketlerini öğrenirler ve bu uğurda gayret gösterirler.
- İnsan, tarih okumakla tecrübeler kazanır, birtakım hadiseleri öğrenir ve bunların neticelerini kolayca kestirebilir; çünkü dünyada meydana gelmiş hiçbir hadise yoktur ki onun aynısı veya bir benzeri meydana gelmemiş bulunsun. İşte kişinin bunlar vasıtasıyla aklı gelişir ve tecrübe kazanır.
- Bir kimse tarih kitaplarını okuyup üzerinde düşününce, dünyanın durmadan değiştiğini ve musibetlerinin kendisine bağlanan kişilerin başına döküldüğünü, dünyanın hem canlarını hem de mallarını aldığını, küçüklerini büyüklerini, zenginini fakirini, hiçbir kimseyi hayatta bırakmadığını görünce dünyadan yüz çevirir, ahiret için hazırlığa yönelir.
- Tarih okuyan kişi, ahlâkın güzelliklerinden olan sabır ve teselli huy hâline getirir; çünkü akıllı kişi, bir peygamberin ve büyük bir hükümdarın, hatta hiçbir beşerin dünyanın musibetlerinden kurtulmadığını görünce onların başına gelen sıkıntıların kendi başına geleceğini de bilir.

BİLİYOR MUYDUNUZ?

**Resûlüllah
(s.a.v.)
Efendimiz'in
peygamberliğini
tebliğ ettiği
zaman, Mekke-i
Mükerreme'de o
gün için okuma-
yazma bilenlerin
sayısının 17
olduğunu;
bunlardan
Müslüman olan
9'unun Dâru'l-
Erkâm'da ders
verdiğini...**

SÖZLERİN ASILLARI

El” manasına gelen Farsça “dest” kelimesi, dilimizde birçok kelimenin kökü ya da eki olarak kullanılmaktadır. İşte, sık kullanılan bazı kelimeler:

Deste (dest-e): Elde tutulabilecek bağ, demet.

Destek (dest-ek): Bir şeyi ayakta tutacak dayanak.

Testere (dest-ere): Keskin dişli âlet.

Tezgâh (dest-gâh): Dükkânlarda satıcıların önündeki masa.

Destûr (dest-ûr): İzin, ruhsat.

Destmâl (dest-mâl): El ve yüz silmeye yarayan mendil.

Abdest (ab[su]-dest): Namaz kılmak, Kur’ân-ı Kerîm okumak gibi dinî ibadetleri yerine getirmek için icap eden dinî temizlik.

Derdest (der-dest): Tutma, ele geçirme.

SÖZÜN ÖZÜ

Bir kimse, Şa’bî’nin (v.722) meclisine devam eder fakat hiç söz söylemezmiş. Bir gün Hazret-i Şa’bî:

“Sen niçin söze karışmıyorsun?” deyince şöyle cevap vermiş:

“Susarım, sâlim olurum; dinlerim, âlim olurum. Kulağımın vazifesi (yani dinlemek) bana lisanımın hizmeti, başkasına menfaat verir.”

Altı Noktalı Alfabe

Görme engellilerin okuma-yazmaları için hazırlanan ilk alfabe, 1820 yıllarında saha ölçüm subayı Nicolas Marie-Charles Barbier (1767-1843) tarafından geliştirilmiştir. On iki noktalı körler alfabesi (écriture nocturne/gece yazısı) denilen alfabe, her bir işaretin en fazla on iki noktadan oluştuğu, 36 temel işaret idi. Bu yazı, Paris Körler Okulu’nda denenmiş, yazması ve okunmasının güç olduğu tecrübe edilince, 1825’te Louis Braille (1809-1852) tarafından altı noktalı hâle getirilmiştir. Üç yaşında kör kalan Braille, Paris Körler Okulu’nda okurken, Barbier’nin geliştirdiği “on iki noktalı alfabe”yi öğrenmiş, 16 yaşında “altı nokta körler alfabesi”ni geliştirmiştir. Bunda her harf, en çok altı noktadan (üçer noktalı iki satırdan) oluşuyordu.

*Hatırından çıkmasun
dünyaya üryan geldiğin*

Bâkî

*Dünyaya hiçbir şeye sahip olmadan, çplak bir şekilde geldiğini
hatırından çıkarma!*

berceste

En Uzun İsimler

Canlı cansız her şeyin bir adı vardır. İnsan, çevresini, hatta kendisini bu isimlerle tanır. Fakat öyle isimler vardır ki bazıları akıl sınırlarını zorlar. Kolayca telaffuz edilmezler. Bunlar, uydurma değildir. Tarihin bir noktasından günümüze kadar gelmişlerdir. Test sorularımızı okuyunca ne demek istediğimizi daha iyi anlayacaksınız...

1- 15. yüzyılda küçük bir ticaret merkezi iken bugünün 15 milyonluk şehrine dönüşmüştür. Müslüman tüccarlarla ilk tanışmalarının muhtemelen 800'lü yıllarda olduğu sanılıyor. Guinness Rekorlar Kitabı'nda yer alan bilgiye göre bu şehrin adı "Krung Thep Mahanakhon Amon Rattanakosin Mahinthara Yuthaya Mahadilok Phop Noppharat Ratchathani Burirom Udomratchaniwet Mahasathan Amon Piman Awatan Sathit Sakkathattiya Witsanukam Prasit" imiş. Anlamı kısaca "Melekler şehri" demek olan bu isim hangi şehre aittir?..

- a-Kuala Lumpur (Malezya)
- b-Los Angeles (ABD)
- c-Bangkok (Tayland)
- d-Ouagadougou (Burkina Faso)

2- İngiltere'de bulunan "Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogoch köyü", M.Ö. 4000'li yıllarda ahalisinin balıkçılık yaptığı bir yerleşim yeri idi. O zamanlardaki adını bilen yok. Ancak günümüzde kısaca Llanfair deniyor. Turistlerin görebileceği hiçbir kalıntı yok, otel yok, lokanta yok. Köyde bugün topu topu 3 bin kişi yaşıyor. Avrupa'nın bu en uzun ismi nasıl ortaya çıkmış biliyor musunuz?..

- a-19. yüzyılda burada yaşayan bir ayakkabıcı tarafından köy ilgi çeksin, diye uydurulmuş.
- b-Muhtar yazı yazarken bilgisayar klavyesi takılı kalmış.

c-Klavyenin üzerinden fare geçmiş
d-Hepsi

3- Yeni Zelanda'nın Hawke's Bay bölgesinde, 305 metre yüksekliğinde bir dağ vardır. Halkın kısaca Taumata Tepesi dediği bu yerin orijinal ismi "Taumatawhakatangihangakoauauotamateaturipukakapikimaungahoronukupokaiwhenuakitanatah" dır. Türkçesi, "Bir deri, bir kemik kalmış dizleriyle dağlara tırmanan seyyahların büyüğü Tamatea'nın eşine flüt çaldığı tepe" demekmiş. Dağa bu ismi veren, 1300'lü yıllardan itibaren Yeni Zelanda da yaşamaya başlayan yerlilermiş. İngiliz denizcilerinin zulümlerine hayli maruz kaldıkları için ayaklanan ve şiddetle karşılık veren bu yerlilerin adı nedir?..

- a-Komançiler
- b-Maoriler
- c-Aborjinler
- d-Mohikanlar

4- İspanya'da konuşulan Bask dili, Avrupa'nın en eski dilidir. Avrupa'daki hiçbir dille akrabalığı yoktur. Daha çok Kafkas dillerini andırır. Dünyanın en uzun yer adlarından biri olan "Azpilicuetagaraycosaroyarenberecolarre" bu dile aittir. Fransa sınırına yakın küçük bir yerleşim yeridir. Civarda bulunan bir mezarlıktan anlaşıldığına göre 800'lü yıllarda burada, Endülüslü Müslümanlarına ait

bir garnizon bulunuyormuş. Adı tabelalara sığmadığı için olsa gerek, kısaca Azpilcueta denilen bu isim ne anlama geliyormuş?..

- a-Azpilkueta'dan az gittik, uz gittik.
- b-Azdan az gider, çoktan çok gider!
- c-Azpilkueta'nın uzun kaleminin alçak alanı
- d-Az tamah, çok zarar getirir.

5- Furstenfeldbruck, Almanya'nın en uzun isme sahip şehridir. Furstenfeld ve Bruck isimlerinin birleşiminden oluşur. Furstenfeld (Prens'in Tarlası) demektir. 1263 yılında buraya kurulan bir manastırın tanınmaya başlamış. Hızla gelişmiş. Uzun bir süre Osmanlı akıncılarının korkusuyla yaşamışlar. Burayı yöneten Prens'in en büyük geçim kaynağı neymiş biliyor musunuz?..

- a-Tarım ve Hayvancılık
- b-Köle ticareti
- c-Vergiler
- d-Yakından geçen çok işlek bir ticaret yolu üzerine inşa ettiği köprüden aldığı geçiş ücretleri

6- ABD'nin en köklü tarihe sahip şehri, Santa Fe'dir. İspanyolca "Kutsal inanç" anlamına gelir. Resmî adı "La Villa Real de la Santa Fe de San Francisco de Asís"tir. 1600'lü yıllarda İspanyolların yerli halkı kırıp geçirmesinden sonra inşa edilmiş. Batılı tarihçiler, 1692'de Diego de Vargas tarafından kan dökmeden yeniden ele geçirildiğini söyler. Aslında öldürmeye ahali kalmadığından böyle olmuştur. Arkeologlara göre şehrin tarihini anlatan en eski kalıntılar, hangi yıllardan kalmış?..

- a-M.S. 600-900'lü yıllardan
- b-Taş Devri'nden
- c-Dinozorlar Çağı'ndan
- d-M.Ö. 2000'lerden

7- Fâtımî hükümdarları, herkes gibi normal isim kullanırken tahta geçince abartılı isimler edinirler, yazışmalarda bunu kullanırlardı. İçlerinden en uzun isme sahip olan M.S. 1020-1035 yılları arasında hüküm

sürmüş El Zâhiru li İ'zâz Dinillâh'tır. Dünya tarihinin en berbat hükümdarlarından Hakim b. Emrillah'ın (M.S. 996-1020) oğludur. Ömrü, babasının hatalarını telafi etmekle geçti. Zırdeli kararlar alan ve bunları uygulamaktan çekinmeyen Hakim'in vukuatı neydi bilir misiniz?..

- a-Uydurduğu bahanelerle mescid ve kiliseleri ateşe verirdi.
- b-Çarşıda dolaşırken halkın kendisine secde etmesini emrederdi.
- c-Namaz vakitlerini değiştirir. Ezanların buna göre okunmasını emrederdi.
- d-Hepsi

8- En uzun isme sahip devlet başkanlarından. 1926 yılında, zengin bir çiftçinin oğlu olarak doğdu. Bir ihtilal ile devlet başkanını devirerek yönetimi ele geçirdi. ABD ile yıldızı hiç barışmadı. 2016 yılında ölene kadar her fırsatta aleyhlerine konuştu. Komünist olmasına rağmen ülkesindeki Müslümanları fazla rahatsız etmedi. Ömrünün son zamanlarında cami inşasına bile izin verdi. Adımı hatırlayamız var mı?..

- a-Fidel Alejandro Castro Ruz (Küba)
- b-Sabah el-Ahmed el-Cabir es-Sabah (Kuveyt)
- c-Simeon Borisov Saksokoburgotski (Bulgaristan)
- d-Winston Leonard Spencer Churchill (İngiltere)

9- Bir örnek de Türkiye'den verelim. Türkiye'nin en uzun isimli camisi "Kadı Hüsameddin Çamaşırıcı Hacı Mustafa Efendi Onsekiz Sekbanlar" adını taşır. 8 kelime ve 56 harften oluşan bir isme sahip olan camimiz nerededir?..

- a-Bursa, Cumalıkızık köyünde
- b-İstanbul, Fatih ilçesinde
- c-Konya, Merambagları'nda
- d-Kayseri, Tekir Yaylası'nda

2024

Hayat Rehberiniz

Fazilet Takvimi farklı seçeneklerle istifadenize sunuluyor

Günlük Hayatın Vazgeçilmezi

2024 Fazilet Takvimi Mobil Uygulaması

fazilettakvimi.com

App Store Google Play AppGallery

